

Bron blev inte slutet

Författare: Solveig Johansson

Förlag: Atremi

Solveig Johansson är en väninna från Föreningen Balans och tillika en av föreningens grundare, så det var givet att jag skulle läsa hennes bok. Det var dock med lite blandade känslor jag slog upp första sidan i hennes självupplevda berättelse. Har man själv varit inlagd på psyket, som jag har, kan det lätt bli tungt och "komma för nära" att läsa om hur någon annan har haft det "där inne". Men faktum var att jag sträckläste de 123 sidorna.

Hennes historia är skriven med sådan värme och bitsk humor att boken aldrig känns tung eller deprimerande, trots det svåra ämnet. Hon har tvärtom lyckats få till så många "på-pricken-iakttagelser" att man som initierad läsare (och säkert även oinitierad) skrattar istället för att tyngas ner. Jag och säkert många andra patienter, som varit inlagda, har mycket att känna igen sig i. För nog har vi lite till mans förundrat oss över personalens märkliga beteende. Var de håller hus, eftersom man så sällan ser dem, och varför de så gott som aldrig har tid med oss patienter? Solveig beskriver såväl "bra" som "dålig" personal och en rad medpatienter på samma rättframma och varma sätt. Givetvis utan att använda personernas rätta namn.

Boken börjar med att Solveig står på Västerbron en augustimorgon 1992 och tänker hoppa (därav bokens titel). Hon är djupt deprimerad och orkar inte fortsätta. Men hon klarar inte av att ta steget. Lika lite som hon klarade av att hoppa framför tunnelbanan dan före. Sedan kommer poliserna. Tre stadiga grabbar, som tar med henne till psyket. Det blir den första av sammantaget tre sjukhusvistelser för Solveig. Depression vänder till mani när hon är inne på avdelningen och sen vänder det till depression igen.

Hon får uppleva personalens förvandling. Från ett deltagande bemötande när hon är deprimerad till en föraktfull, för att inte säga elak behandling när hon går på högvarv. Hon får även medicin, som ger henne sådana biverkningar att hon tror att läkare och personal vill förgifta henne. Ingen "där inne" talar om för henne att det finns biverkningsmediciner. "På pricken" tänker jag om och om igen och förundrar mig över författarinnans förmåga att skildra dessa svåra erfarenheter med sådan distans och med glimten i ögat.

Bron blev inte slutet är inte bara en skildring av hur det är "att ligga inne" på psyket. Den beskriver väl även hur det är att ha bipolär sjukdom eller manodepressivitet, som folk sa förr. Målände är Solveigs beskrivning av hur hon fastnar för en 17 år yngre medpatient (schizofren) och planerar att gifta sig med honom. Hon köper även en lägenhet till sin manlige vän. I sista stund inser hon att det stundande giftermålet kanske inte är så lämpligt i alla fall och alla bröllopsinbjudningar får återkallas.

Det förvånar mig inte att boken redan blivit rejält uppmärksam i olika medier. Den har alla förutsättningar att bli en väckarklocka för såväl läkare och sjukhuspersonal som närstående och övrig allmänhet. Den rekommenderas förstås även varmt till dig som själv "legat inne". Boken bjuder såväl tröst som uppmuntran.

Beställ boken från Föreningen Balans på
E-postadress: balans@sll.se alternativt
tfn 08-618 13 33. Den kostar 100 kr + frakt.

Carin Aissa

